

Reforma PCP - concesiuni de pescuit transferabile

Care sunt motivele pentru care Comisia propune concesiunile de pescuit transferabile (CPT)?

PCP nu a reușit să rezolve problema supracapacității. Din 1994 până în 2013, se vor fi cheltuit 2,73 miliarde de euro pentru casarea navelor de pescuit, dar, în ciuda acestui efort bugetar uriaș, capacitatea de pescuit continuă încă să crească, cu aproximativ 3% în fiecare an. Niciuna dintre politicile adoptate până acum pentru a remedia problema supracapacității (programele de orientare multianuale, rapoartele intrări/ieșiri, limitarea dimensiunii maxime a flotei, programele publice de casare) nu a funcționat. Curtea de Conturi pune sub semnul întrebării utilizarea banilor publici în acest scop. Având în vedere cele de mai sus, Comisia propune să se folosească drept punct de referință experiențele pozitive ale mai multor state membre care dispun de sisteme asemănătoare cu cel al CPT. Rapoartele internaționale arată că diferitele forme de CPT pot întrerupe declinul pe scară largă al resurselor halieutice, putând chiar să inverseze acest proces (Costello et al., 2008), și contribuie la stimularea creșterii economice (Banca Mondială și FAO, [FAO], 2008).

Dacă sunt corect concepute, CPT pot constitui un instrument eficient pentru proprietarii de nave care ar putea să își planifice activitatea de pescuit în funcție de evoluția pieței, să debarce toate capturile și să își planifice investițiile. Concesiunile de pescuit transferabile le oferă, de asemenea, pescarilor posibilitatea de a părăsi sectorul în schimbul unor plăți compensatorii. Experiența arată că sistemele de tipul CPT sporesc responsabilitatea operatorilor și facilitează reducerea capturilor aruncate înapoi în mare.

Ce propune Comisia?

Începând din 2014, statele membre sunt obligate să introducă CPT, respectând în același timp principiile stricte expuse în continuare. În primul rând, resursele marine sunt și trebuie să rămână un bun public. CPT nu poate conferi drepturi de proprietate asupra resurselor marine, ci numai drepturi de utilizare pentru a le exploata pe o perioadă limitată de timp. După această perioadă, CPT trebuie restituite statului membru, care este liber să le aloce din nou, utilizând aceleași criterii de alocare sau altele. În al doilea rând, vânzarea, închirierea sau schimbul de concesiuni de pescuit transferabile nu poate avea loc decât în condiții stricte, deoarece numai proprietarii de nave înmatriculate și active pot cumpăra CPT în scopul de a le utiliza pe o navă autorizată și activă. În al treilea rând, trebuie respectată stabilitatea relativă. În al patrulea rând, statele membre au obligația de a retrage CPT în cazul în care proprietarul unei nave comite o încălcare gravă și, în al cincilea rând, acestea trebuie să rezerve cote și CPT pentru noii pescari care doresc să intre în sectorul pescuitului.

Cu respectarea celor cinci principii de mai sus, statele membre trebuie să introducă CPT la nivel național într-un sistem obligatoriu pentru toate speciile care fac obiectul TAC și al cotelor sau al limitelor de efort și pentru toate navele de peste 12 metri, precum și pentru toate navele cu unelte de pescuit tractate. CPT sunt doar drepturi de utilizare atribuite de statele membre proprietarilor de nave pentru anumite perioade. Acestea reprezintă un procent fix din cotele naționale pentru un anumit stoc de pește. În cazul în care se utilizează efortul de pescuit, ca în Marea Mediterană, CPT ar urma să se aplice alocărilor de efort. Sistemul de CPT nu se va aplica posibilităților de pescuit care nu sunt reglementate în cadrul unui sistem de cote sau de efort al UE și nici celor prevăzute de un acord pentru pescuit sustenabil cu o țară terță.

Cum ar trebui alocate cotele și CPT?

Propunerea le oferă flexibilitate statelor membre, dar Comisia ar prefera după cum urmează: statele membre ar trebui să fixeze prioritățile naționale sau regionale alocând o anumită proporție din cotele naționale flotei de mici dimensiuni. Restul cotelor de pescuit ar urma să fie gestionate în cadrul CPT. Statele membre ar trebui să își conceapă propriile sisteme naționale de CPT în strânsă colaborare cu părțile interesate pentru a se asigura că sistemul CPT este adaptat condițiilor specifice din statul membru în cauză și că este acceptat de părțile interesate. La proiectarea sistemului de CPT, statele membre și părțile interesate ar trebui să acționeze în favoarea comunităților de coastă, dependente de pescuit, a practicilor de pescuit mai ecologice și a flotelor artisanale. Aceștia ar trebui să rezerve până la 5% din cote sau din CPT pentru nou intrați. Statele membre și părțile interesate ar trebui, prin urmare, să folosească acest sistem pentru a acorda prioritate practicilor de pescuit pe care le consideră mai potrivite, fie din motive sociale, fie din motive de mediu. Danemarca, de exemplu, a utilizat CPT pentru a sprijini comunitățile din zonele de coastă sporind cu 10% cotele de cod și limbă-de-mare alocate navelor mai mici de 17 metri lungime.

Ce măsuri de protecție pot institui statele membre?

Experiența dobândită în statele membre în care se utilizează un sistem de CPT arată că riscurile pot fi evitate printr-o proiectare atentă. La conceperea sistemului, statele membre și părțile interesate trebuie, prin urmare, să aibă grijă ca sistemul de CPT să nu permită nici o speculație sau situație care ar putea aduce prejudicii regiunilor dependente de pescuit și de activitățile conexe. Acestea trebuie, de asemenea, să reglementeze strict un sistem de CPT și să garanteze că autoritățile publice din respectivul stat membru sunt în măsură să acționeze în orice moment pentru a se asigura că titularii de CPT respectă regulile. În acest scop, statele membre ar trebui să utilizeze un ansamblu de măsuri, cum ar fi:

- excluderea pescuitului artisanal (<12m cu unelte de pescuit pasive), pentru a se asigura că drepturile de pescuit ale acestui important segment nu vor fi vândute navelor mai mari;
- prevenirea concentrării excesive prin evitarea situațiilor în care prea multe drepturi de pescuit ajung în posesia unui număr mic de proprietari de nave. Acest lucru trebuie realizat prin stabilirea unor procente maxime pentru o anumită resursă care pot fi deținute de un proprietar de nave;
- rezervarea unei părți din cotele naționale comunităților de coastă care depind de flote de dimensiuni mici;
- limitarea transferabilității la interiorul unei pescării specifice (de exemplu, concesiunile de păstrăv argintiu să nu poată fi schimbate decât cu alți titulari de concesiuni de păstrăv argintiu și nu cu un titular de concesiuni de pești pelagici).

Riscă flotele de pescuit de mici dimensiuni să dispară din regiunile costiere ale Europei?

Nu, deoarece statele membre le vor excepta de la CPT. Acest lucru înseamnă că, la nivelul UE, 60% din nave pot fi permanente în afara sistemului CPT. În Danemarca, de

exemplu, segmentul flotei de nave cu dimensiuni mici, cuprinse între 6 și 10 metri, este gestionat în afara sistemului danez de CPT și a scăzut mult mai puțin comparativ cu restul flotei daneze.

Cum ar putea organizațiile de producători (OP) să gestioneze CPT?

În multe state membre, OP pun în comun cotele membrilor lor. Organizațiile de producători monitorizează exploatarea și comercializarea debarcărilor și fac schimburi cu alte OP-uri pentru a gestiona utilizarea cotelor. Acestea ar putea, de asemenea, să gestioneze vânzarea și închirierea de CPT între membrii lor. Gestionarea colectivă de către o organizație de producători a CPT-urilor mai multor membri ar putea permite schimburile în timp real și o planificare adecvată a producției. În plus, comunitățile de pescari se bazează adeseori atât pe activitățile de pescuit, cât și pe industria prelucrătoare ca sursă de venit. Gruparea acestor întreprinderi prin intermediul organizațiilor interprofesionale care gestionează colectiv CPT puse în comune de către membrii lor poate constitui un avantaj pentru comunitățile de pescuit.

Ce se așteaptă pe planul consolidării flotei UE?

Într-o serie de state membre, CPT au contribuit la raționalizarea flotei. În Danemarca, CPT au fost introduse în 2003 pentru flota pelagică, care a scăzut de atunci cu 50%. Pentru flota demersală, CPT au fost introduse în 2007, moment din care această flotă a scăzut cu 30%. Profiturile realizate de ambele segmente au crescut. Estonia a introdus un sistem de CPT în 2001 și, până în 2009, flota a scăzut cu aproximativ 40%. În Spania, flota cunoscută sub denumirea *Gran Sol* a scăzut cu 30% între 1992 și 1997 ca urmare a utilizării de CPT.